

Remissvar angående rapport från Myndigheten för digital förvaltning (Digg) med förslag för den svenska anslutningen till EU:s tekniska system för gränsöverskridande utbyte av bevis

Diarienummer: 2024–2183

Sammanfattning

Universitet- och högskolerådet (UHR) har granskat rapporten Förslag för den svenska anslutningen till EU:s tekniska system för gränsöverskridande utbyte av bevis och instämmer i de analyser och förslag som Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har lämnat.

UHR har lämnat svar på de särskilda frågor som ställs i remissmissivet och kommenterat bilagorna:

- Bilaga 1 gällande ett nationellt användargränssnitt för beviskonsumenter
- Bilaga 2 – problembeskrivning gällande äkthetskontroller i IMI av bevis som myndigheten inte utfärdar

Remissmissivets särskilda frågor

Behöver ni ha författningsändringar för att kunna utbyta bevis?

Ja, UHR bedömer att författningsändringar är nödvändiga för att kunna utbyta bevis från betygsdatabasen Beda.

UHR utfärdar inte bevis över gymnasiala studier och har således ingen skyldighet att tillgängliggöra sådana bevis för automatiskt utbyte med andra behöriga myndigheter i enlighet med art. 14 i SDG-förordningen. Den omständighet att UHR inte har någon skyldighet att tillgängliggöra informationen i Beda för bevisutbyte innebär att det inte finns något rättsligt stöd för utbytet i sig eller de åtgärder myndigheten behöver vidta för att möjliggöra utbytet. Myndigheten behöver därför få ett särskilt uppdrag i nationell rätt att tillgängliggöra gymnasiala meriter till det tekniska systemet för bevisutbyte.

Vidare anser UHR att det fortsatt är oklart vem begäran om tillgängliggörande av bevis de facto kommer ifrån. Artikel 14 i SDG-förordningen anger att begäran kommer från en behörig myndighet i en annan medlemsstat men

beskrivningen i Bilaga 1 Teknisk fördjupning beskriver ett förfarande där användaren initierar och uttryckligen anger att bevis ska hämtas. Den senare beskrivningen talar för att det är den enskilda själv som ska anses framställa en begäran även om den går via det tekniska systemet och levereras direkt till beviskonsumerande myndighet.

Vem som framställer begäran påverkar om ytterligare författningsändringar är nödvändiga. UHR anser inte att det är nödvändigt med förändringar av Bedas ändamål eller att det behövs sekretessbrytande regler för att lämna ut information till den enskilde på hans egen begäran (här har beaktats att den enskilde legitimerar sig i systemet). Författningsändringar inom detta område kan dock vara nödvändigt om begäran inkommer från en utländsk myndighet.

För att ge ett mer utvecklat svar och/eller konkreta ändringsförslag behöver UHR analysera den kommande rapporten om personuppgiftsbehandling och sekretess tillsammans med den Tekniska bilagan.

Har ni gjort någon hemställan med anledning av uppgifterna enligt SDG-förordningen?

Ja, UHR har lämnat in en hemställan.

Myndigheten är medveten om intresset av att använda Beda som sk förmedlingsplattform och UHR har därför i samband med hemställan om registerförfattning för ett utökat Beda (den 6 april 2023) gett förslag på en ändring i UHR:s instruktion för att kunna tillgängliggöra meriter från Beda.

Förslaget på instruktionsändring togs fram på förfrågan och baserades på den kännedom som fanns vid tidpunkten för hemställan samt följande antaganden,

- att det är den utländska myndigheten som begär uppgifter, och
- att det är UHR som är personuppgiftsansvariga för tillgängliggörandet mot det tekniska systemet om uppgifterna ska hämtas från Beda.

UHR vill härvid framhålla att myndigheten inte kan säga att ovan nämnda antaganden är korrekta då kommande promemoria om personuppgiftsbehandling och sekretess påverkar utformningen av en ny bestämmelse.

Ser ni behov av nationella regleringar som inte har lyfts i rapporten?

Se ovan. UHR bedömer att behovet av nationella regleringar till största del beror på hur frågor om sekretess och dataskydd ska lösas. Med anledning av detta finns inga tillägg innan aviserad promemoria kommer.

I de fall er sektor har möjlighet till förmedlingsplattformar eller där det redan omnämns i rapporten, utveckla gärna respektive område och lyft kända problem

I avsnittet **5.3.1 Förmedlingsplattform för gymnasiebetyg** framhålls UHR:s nationella betygsdatabas Beda som en möjlig förmedlingsplattform. I avsnittet lyfter Digg ett antal frågor som behöver hanteras, bl.a. avsaknaden av en

skyldighet för gymnasieskolor att skicka in uppgifter om betyg till Beda. Digg föreslår att det bör övervägas kompletterande regleringar som ökar användningen av Beda. UHR kan härvid notera att Digg inte framför något förslag på vilken typ av reglering det skulle röra sig om men utifrån att Digg understryker avsaknaden av en skyldighet att skicka in uppgifter får det antas att det rör sig om någon form av inrapporteringskyldighet.

Cirka 91 % av Sveriges gymnasieskolor rapporterar redan in uppgifter om gymnasiala meriter till Beda. Införandet av en skyldighet att skicka in uppgifter torde leda till ett ökat inskick över tid men innebär inte i sig någon garanti för att samtliga meriter rapporteras in eller att Beda blir ett "fullständigt register" över Sveriges alla gymnasiala meriter. Härvid noteras särskilt att Beda inte innehåller uppgifter om meriter som utfärdats innan inrapportering påbörjats samt att en skyldighet att skicka in meriter inte medför någon ändring av detta. Vidare noteras att ett författningsreglerat krav på att skicka in data bör följas av någon form av tillsyn och/eller verktyg för att hantera fall där uppgifter inte inkommer till Beda. UHR är inte en tillsynsmyndighet och anser inte att en eventuell tillsyn bör ligga hos UHR utan på en redan etablerad tillsynsmyndighet.

Det är av vikt att de uppdrag som delas ut till förmedlingsplattformar är tydliga och kända för behöriga myndigheter för att undvika oklarheter om ansvarsfördelning mellan plattformarna och behöriga myndigheter.

Bilaga 1 – Teknisk fördjupning

Nationellt användargränssnitt för beviskonsumenter

UHR ser med fördel att Digg ansvarar för att utveckla ett nationellt användargränssnitt för bevishämtning från det tekniska systemet till myndigheters förfaranden kopplade till SDG.

Bilaga 2 – IMI

Särskilt om kontroll av bevis

Enligt art. 15 i SDG-förordningen ska behöriga myndigheter samarbeta i IMI när det är nödvändigt för att kontrollera äktheten hos ett bevis som inte kommit myndigheten till handa via det tekniska systemet.

Avsnitt 3.6 UHR kan inledningsvis konstatera att ansvaret för att kontrollera äktheten för utbildningsbevis i IMI idag är knutet till myndigheten (närmare bestämt till Rådgivningscentrum för YKD). Detta trots att UHR inte utfärdar något av de aktuella bevisen eller har något rättsligt stöd för att genomföra kontrollerna i sig eller behandla de aktuella personuppgifterna.

Vidare så instämmer UHR i den problembild som Digg lyfter i avsnittet vad gäller UHR:s möjligheter att äkthetskontrollera bevis gentemot Beda och vill understryka att en äkthetskontroll av bevis lämpligen genomförs av den bevisutfärdande myndigheten. Om UHR skulle ges uppdraget att genomföra äkthetskontroller av samtliga utbildningsbevis så kan kontrollen inte göras utan att kontakta beviskällan. Hur en sådan kontakt skulle gå till är inte klart men det kan konstateras att det är en mer resurskrävande process än slagningar gentemot egna system. För de fall en slagning gentemot Beda bedöms vara en tillräcklig kontroll för gymnasiebevis alternativt ska vara ett första steg i en äkthetskontroll behövs det författningsändringar då sådana slagningar inte ryms inom nuvarande behandlingsändamål.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Linda Norman Torvang efter föredragning av utredare Marleen Whiteley i närvaro av enhetschef Sara Rågwall, enhetschef Jenny Twana och avdelningschef Andreas Sandberg.

Linda Norman Torvang

Marleen Whiteley, föredragande

Expedieras till:
Myndigheten för digital förvaltning
Kommunikationsenheten